

MADREJ

Državna licejska knjižnica
Ljubljani

Glasiło Socialistične stranke Jugoslavije

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje,
Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Naslov za dopise: Celje pošt. pred. 43.
Telef. int. št. 53. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din,
za inozemstvo 30 Din.

Oglasi: prostor 1×65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštne proste.

H kongresu železničarjev.

Med tiste naše strokovne organizacije, ki so se obnavljale in razvijale v najtežjih razmerah, spada brez dvoma Savez železničara Jugoslavije. Dokažimo!

Kakor pri vseh delavskih kategorijah, so tudi pri železničarjih napravile povojne razmere najugodnejša tla za organizacijo. Železničarji so sprejeli nalogo upostaviti kar najhitreje med vojno razrušeni in razdrapani promet — breme, ki so ga nosili železničarji z brezprimerno muko. Neomejeni delavni čas, ki je dosegel v prometni službi nepretrganih 48—72 ur, na drugi strani neprimerno slabe plače, pomanjkanje obleke in obuvala, slab premog, lokomotive, ki bi jih bili pred vojno prodali za staro železje, v takih razmerah so morali pretrpeti ljudje toliko, kolikor živo bitje največ more. Radi neverjetnih naporov, slabe prehrane itd. so železničarji omagali pod svojim bremenom, ginili in umirali.

In te v resnici peklenške muke so bolj kakor vsa demagoška agitacija prisilile vse železničarje v Jugoslaviji, da so se strokovno organizirali. Prej nego drugi so spoznali železničarji, da je njih rešitev samo v edinstveni organizaciji in so že avgusta 1919 zedinili svoje pokrajinske organizacije v Savez s centralo v Zagrebu.

Z zedinjenjem vseh pokrajinskih organizacij je bil ustvarjen močan sindikat železničarjev, ki se je takoj lotil praktičnega dela za izboljšanje nad vse slabega materialnega položaja železničarjev. Sila železničarske organizacije odločujočim krogom ni ostala neopazena. Nujna potreba, da se čimprej upostavi in kolikor toliko uredi

železniški promet, je prisilila tedanjega prometnega ministra Draškovića, da je sprejel in podpisal »Protokol sporazuma«. Neizvrševanje tega protokola je povzročilo ogromni in veličastni štrajk v aprilu 1920.

Čeprav je bil štrajk veličasten po organizaciji in izvedbi, čeprav so železničarji ustavili promet od Maribora do Gjevgjelije, od Subotice do Splita in pokazali odločno voljo in vztrajnost, štrajk vendar ni končal s popolnim uspehom. Reakcija Stoiana Protića in jezuitizem duhovnika dr. Korošca sta s pomočjo brutalne sile vse buržajske države po štirinajstdnevem divnem boju zlomila odpor železničarjev; štrajk je bil končan.

Po štrajku je dr. Korošec kot prometni minister začel divjo gonjo za štrajkujočimi, čeprav je podpisal dogovor, da bodo vsi železničarji, ki so stankali, ostali v službi. Nekatere so zaprli, druge izgnali, največ pa so jih odpustili iz službe. Vsi funkcionarji Saveza so bili prizadeti, pa ne samo funkcionarji centralne uprave, temveč tudi oblastnih in podružniških odborov, kakor tudi vsi odločnejši in delavnejši člani organizacij. Savez pa jih ni mogel zaščititi, ker je radi štrajka oslabil.

Savez je bil oslabilen. Morje organizacij se je posušilo.

Železničarji, ki so še ostali v službi, so bili preplašeni in so bežali iz organizacije. Med tem je prišlo do Vukovarskega kongresa. In kogar niso mogli odločiti od Saveza niti minister dr. Korošec niti njegove direktije — to so dosegli komunisti. Savez je bil duševno razdružen.

Odpušteni funkcionarji in pa oni borci, po katerih se pretaka čista proletarska kri, a so še ostali v službi, so pričeli lečiti rane Saveza. Polagoma,

v tišini, z največjim požrtvovanjem so se pričeli vračati člani. V tem je prišlo do najhujšega nestvora reakcije — »Obznane« — za Savez najhujši udarec. Njegove prostore v Zagrebu so zaprli, pri podružnicah pa se ni smel zginiti noben član.

V borbah utrjeni borci pa so zdržali tudi ta udarec. Čeprav so bili prostori Saveza zaprti, arhiv zaplenjen, so vendar našli način, da so organizacijo obdržali. »Železničar«, organ Saveza je bil organizacija, njegovi uredniški prostori pa upravna pisarna.

Na kongres meseca marca prišli so tudi komunisti, ki so skušali na tem kongresu Savez s poslednjim zamahom uničiti. Pa ni jim uspelo. Komunistične razgrajče in razdirače so naši preizkušeni borci kar naskočili, Savez pa vzeli v svoje roke.

Tedaj se je začela gonja od spodaj. Komunisti so začeli črniti funkcionarje in jih imenovati »rumene«. Naši se niso pustili motiti. Prepričani o pravilnosti svojih naziranj, uverjeni v razredni zavesti železničarjev in neminljivosti organizacije, so vztrajno odbijali udarce reakcije od zgoraj in obrekovanje komunistov od spodaj. Podružnice so se obnavljale, člani vračali — Savez je bil zopet na nogah!

Da vsaj v glavnih obrisih očitamo ljubezen do organizacije tistih ljudi, ki so Savez na svojih ramenih nosili in ga privedli do letošnjega kongresa, se moramo spomniti tudi njihovega dela za izboljšanje težavnega položaja železničarjev vobče.

Čeprav je Savez številčno slab je bil vendar aktiven. Zborovanja, skupščine, konference, protesti, resolucije in delegacije. Med železničarji vre, njih zahteve se v neznatni meri upoštevajo, draginja se stalno veča, plače so pa premajhne in v nikak-

šnem razmerju z naporu in delom. Ministrstvo z levico jemlje, kar z desnico daje, železničarji obupujejo.

V takih razmerah se obnavlja in razvija Savez. Njegovi najagilnejši člani, predvsem strojevodje, vodijo svojo organizacijo skozi ogenj politične reakcije, komunističnega razbijanja, strahovito draginjo in sabotažo prometnega ministrstva in železniških direktij.

Savez pa se dviguje kljub nepriklanam, Vse svoje podružnice na Hrvaškem in v Slavoniji je že obnovil. Prodrli je v Srbijo, Vojvodino in Bosno, v Sloveniji pa je odbil vse mahinacije komunistov, zvezarjev in najnovjših izdajic — radikalov z Nahtigalom. Slovenski in hrvaški železničarji napredujejo s sigurnimi koraki. Savez šteje že deseti tisoč članov!

V tem znamenju se odvarja tretji kongres 21. maja t. l. v Zagrebu. Brez dvoma je, da bo dal tudi ta kongres sodrugom, ki so vztrajali v organizaciji in jo privedli skozi toliko viharjev, novih sil in novega poleta, da bo Savez v najkrajšem času silnejši, kakor je bil 16. aprila 1920., ko se je začel oni veličastni štrajk.

Želeči kongresu mnogo uspeha, pozdravljamo boritelje in delegate!

Živel!

Uprava G. R. S. J.

Za celotno organizacijsko edinstvo proletariata.

(Po Radniških novinah.)

(Dolje.)

M. Todorović (N. R. P.). Mora ugotoviti, da je N. R. P. tudi za organizacijsko edinstvo, pa mu je neprijetno, ker mora izjaviti sumnjo, da do sporazuma sploh ne pride. Divčev in Pavičevićev

Človekoljubje.

(Družabna slika.)

V glavnem provincialnem mestu Filistropolis je živel bogat in ugleden meščan Dušan Allfraß. Po imenu bi sodil, da je bil pravoslavni Žid. Nel On je bil kristjan, do kosti veren in zaupajoč v božjo pravico in božjo previdnost, ki je hotela, da se mu godi dobro že v tej dolini solz. Njegovo bogastvo mu je prineslo tudi mnogo častnih mest. Užival je ugled in spoštovanje vsepovsod. Izdajal je v svojih različnih funkcijah razne naredbe, ki so se morale upoštevati vsaj dotlej, da so začele že žabe regljati o njih. Pravijo, da je bil drugače zelo izobražen človek. Izvršil je baje štiri razrede srednjih šol, v petem pa so ga morali izključiti, ker je pisal v šolski nalogi nekaj strašnega proti bivši državi in dinastiji. Naj bo, kakor hoče. Bil je zaveden in zvest svojemu narodu od trenutka, ko ga je zanosila mati pod svojim srcem pa do zadnjega zdihljaja. Imel je tudi nekaj let mlajšo —

ne ženo — on je vedno bil samec — pač pa sestro Katarino, ki so jo hudo mušneži imenovali gladna smrt. Uboga Katarina je vedno hodila k svojemu bratu Dušanu, da bi ji pomagal iz skrajne sile. V večnem pomanjkanju je bila izmučena že do smrti. Tudi danes je prišla k njemu, in ga prosila za košček kruha. »Pusti me vendar v miru!« pravi Dušan. »Danes so ravnokar povabljeni vsi uglednejši meščani in visoki dostojanstveniki na malo pojedino in čajanko. Dal sem že pripraviti fazane, zlahtne ribe in zlahtno pijačo. Pa si vendar pomagaj sama. Mene bi bilo pa vendar sram, naslanjati se vedno na druge. Spočetka tudi jaz nisem imel ničesar!«

Uboga sestra je šla lačna domov. Vrgla se je obupana na svojo slamnico in bridko jokala. Ne toliko nad svojo revščino, ampak nad toliko brezsrčnostjo. V svojem brezmejnem obupu je sklenila, nikogar več prositi za pomoč, izročila se je popolnoma usodi, ki jo tako kmalu lahko reši vseh muk. Čudno! So trenutki, ki človeka dvig-

nejo iz samega sebe, trenutki, ko pre-maga človek življenski nagon in se mu smrt pokaže kot edina rešiteljica. Umrli je iz obupa in žalosti, rekel bi iz volje in želje po smrti.

Našli so jo drugo jutro mrtvo na slamnici. Pieteta je zahtevala, da se ljudje niso posluževali izrazov, s katerimi so jo obkladali še za časa njegovega življenja. Vsi pa, ki so jo videli v njeni borni izbici z izsušenim telesom, so nehote čutili strašno pikro ironijo usode.

Pokopali so jo brez vseh ceremonij. Odpeljali so jo namreč takoj v mrtvašnico in jo ob navzočnosti duhovnika in nekaj starih ženic pokopali in postavili na njeno gomilo majhen lesen križec z napisom: »Tukaj počiva Katarina Allfraß, roj... umrla... — Večna luč naj ji svetli!« — Konec.

Dušan Allfraß je živel še dolga leta. Imel je denar, imel prijatelje, častilce, imel časti in ugleda v izobilju. Umreti moramo vsi. Tudi Dušan. Umrli je na sladkorni bolezni. V zadnji uri se je spomnil tudi duhovnika,

nebesa je hotel tudi nadaljevati na onem svetu. In nemara se bo tudi duhovnik posebno je pobrigal zanj. Poslal je tudi po notarja in narekoval svojo zadnjo voljo. Lepe svote je dal zapisati duhovnikom, domači cerkvi, dal je za nove zvonove, ki so jih med vojno razbili za topove, daroval je za šole, posebno za gimnazije precejšnje svote, dal je za bolnišnice, hiralnice in sirotišnice, dal za mestne naprave, dal ne vem še za kaj vse.

Pogreb je bil nad vse veličasten. Za njegovo krsto je šla vsa šolska mladina tistega mesta. V svojem testamentu je izrazil željo, da ga mladina spremlja na zadnji poti. To bi se bilo zgodilo tudi brez tega. Za krsto so korakali visoki mestni gospodje, dame in gospe, zavite v črne svilene obleke. Bila je dolga, črna, nepregledna vrsta. Številna duhovščina mu je pela med potjo posmrtnice. Mrtvaški voz je bil podoben črnemu baldahinu in radi množice vencev se je komaj videla krsta, okoli in okoli okrašena s srebrno pločevino. Videl si vence vseh

govor daje ta razloge za take sumnje. Organizacijsko edinstvo je nemogoče brez duševnega približanja mas. Jez med nami ni samo načelen, temveč tudi moralen. Vaša stran je k temu doprinesla, da je ta jez globok. Ne moremo iti po obrnjeni poti. Treba je, da se mase približajo. Boji se, da bi predlogi ne razbili konference. Oni prihajajo z iskreno željo, da se izvede Majska proslava. Izgleda, da je to nemogoče, ker je druga stran vedno odbijala skupne akcije. Če bi na drugi strani pokazali več uvidevnosti, bi si bili danes bližji. Organizacijsko edinstvo se ne more tako doseči, ker ni foruma za to. Treba je najprvo pogledati, če obstoji možnost zedinjenja. Med nezavisno radniško partijo in Socialistično stranko obstoje res načelne in taktične razlike, toda te ne bi smele preprečevati čiste proletarske akcije. Prosi drugo stran, naj ne obstoji nocoj na organizacijskem edinstvu. On je v imenu N. R. P. uverjen, da se ta akcija izvede lojalno. Če se vprašanje organizacijskega edinstva za danes ne odloži, mora on priti do prepričanja, da hočejo samo s tem preprečiti skupno proslavo.

Sodrug S. Muzikravič: Majska proslava ni niti edina niti najglavnejša proletarska akcija in bi bilo neokusno, da bi se dal na stran razgovor v edinstvu samo zato, da se izvede ta proslava. On ne verjame v to, kar trdi M. Todorovič o tem, da so njegovi za organizacijsko edinstvo, ker baš v današnji številki piše glasilo njihove stranke »Radnik« drugače o tem. Hoče, da bi se vršila diskusija tudi o paroli »enotne fronte«. To so vrgli v javnost ruski boljševiki in njihovi pristaši v ostalih državah so jo zagrabil. Bili so poskusi za odgovor njihovemu pozivu k »enotni fronti«, toda ti poskusi so končali s slabimi posledicami, n. pr. na Nemškem ob priliki Rathenauovega umora. V takih skupnih akcijah so komunisti vedno zvodili svoje zaveznike, na Češkoslovaškem n. pr. z borbo proti zakonu o zaščiti republike. Kadarkoli je bilo treba enotne fronte, so komunisti vedno zapustili svoje zaveznike. Iz »Organizovanog radnika« je videti, da so pozivali na skupno fronto tudi Savez hrvatskih radnika, ki je Radičev. In tudi ta se je izjavil za enotno fronto. Toda vsi delavci sami na sebi ne morejo tvoriti ene same fronte, ker si niso vsi svestni svojih razrednih interesov; lahko da delajo tudi proti tem interesom, kakor n. pr. Radičevi »hrvatski delavci«. S takim mi ne moremo v enotno fronto. Ne da bi hotel koga žaliti, ampak izjaviti moram, da pripada druga stran po svojem celokupnem tisku »komunističnemu« krilu. Tretja interna-

mogočih društev. Voz je vleklo šest črncev, krasnih konj, zavitih skoro do kolen v neko črno blago. Po straneh ceste je bilo polno občinstva, vsega v občutku, da pokopljejo danes velikega človekoljuba. V sprevedu sem videl tudi visoke gospode, ki so se tako radi odzvali Dušanovim povabilom na pojedine. Manjkal je oni, ki je tako rad jedel fazane, oni debeli gospod, ki je bil umrl pred Dušanom radi indigestije ali po domače radi slabega prebavljanja.

Kmalu po tem dogodku smo dobili tudi nove zvonove. Določeno je bilo, da zvonijo vsi zvonovi, ki jih je podaril Dušan, skozi celo leto vsak dan zjutraj in zvečer po četrte ure v zahvalo in slavo nepozabnega, velikodušnega moža.

Na pokopališču so mu sezidali krasen mavzolej v obliki staroveškega templja. V stene so bile vzdane mramornate plošče, ki bodo pripovedovale še poznim rodom, da tamkaj počiva — človekoljub Dušan Allfraž.

Petronič.

cionala je izdala parolo »enotne fronte«. Delavcem, ki so menili, da tiči v tem geslu tudi zedinjenje, so pa rekli, da tega niso dobro razumeli in da je to samo maneuver, da se nasprotniki organizira. Zinovej je rekel in napisal, da on ne misli na zedinjenje s socialisti.

Prej bi si mi vsi, je rekel, odsekali desno roko, nego bi jo dali socialistom za zedinjenje. To geslo je torej lažno in mi ga radi tega odbijamo. Mislimo pa, da bi delavci prav radi sprejeli zedinjenje.

(Dalje prih.)

Politične vesti.

* »Jutro« naj prepusti naše pomenke z Lemeževci popolnoma nam samim. Mi se čutimo dovolj krepke, da obračunamo žnjimi brez ponatisov naših notic v vaših predalih. Rajši pazite, da ne boste pisali preveč oslarij o plačah manuelnega delavstva, ki da lahko v izjemnih slučajih več zasluži nego državni uradniki v najvišjih pozicijah. Ali ste se kdaj vprašali, če se dajo vaši bivši in bodoči ministri, aktivni in na razpoloženju, primerjati toliko po delu, kolikor po dohodkih s kvalificiranim delavcem v naizrednejših slučajih? In ali ste kdaj pogledali na mase kvalificiranega in nekvalificiranega železničarskega proletariata, ki trpi pri svojem nečloveškem delu gladu in pománjkanja vseh dobrot? Po vaši zaslugi, gospodje! Vi skrbite za državne uradnike najvišjih kategorij, kaj pa pravite o 80 odstotkih drugih uradnikov in nameščencev, ki so istotako po vaši zaslugi potisnjeni v položaj najslabših beračev?

* Radikalci so zmagali na celi fronti — z jeziki na prvi seji narodne skupščine. Politični krogi mislijo v svoji omejenosti, da je torkova seja nar. skupščine bila maksimum onega, kar morejo njeni člani dati. Če pa pogledamo dejanja, moramo reči, da so mlatili — prazno slamo, ker ne ločijo polnih klasov od smetljivih.

* Gospod Peleš in gospod Pašič sta v sredo zopet konferirala. G. Peleš je g. Pašiču sporočil imena onih srečnih poslancev, ki se bodo udeležili mednarodne parlamentarne konference, ta pa je obvestil g. Peleša o vladnem »delu« v skupščini. Nato sta se kregala, kdo bo trani predsednik nar. skupščine.

* Ljuba Jovanović se je v drugi polovici seje nar. skupščine razčepiril kakor petelinček. Očital je vsakemu njegove grehe, a na sebe je pa kot »dober« politik popolnoma pozabil. Takih stvari najdeš povsod med buržuji danes.

* Seje donavske komisije se začno 18. tm.; rešiti imajo vprašanja o ureditvi voda. Sej se bosta udeleževala tudi g. Wilfan, član naše delegacije v don. komisiji in g. Mirkov, načelnik oddelka za rečno plovbo v ministrstvu za promet, ki sta odpotovala v torek v Pariz.

* V torek zvečer so prišle v mesto Kettwig močne franc. čete in obkolile mestno hišo. Iz blagajne so oropale več ko 10 milijonov mark in zapečatile blagajno z vsebino približno 12 milijonov mark. Na tak način hočejo Francozi izterjati denarno globo, ki so jo mestu naložili. V Ludwigshafenu pa so pognati nad 100 rodbin iz lastnih hiš. V Gladbecku so ukazali vsem organizacijam, da predložijo imenike članov.

* Anglija se ne mara dalje spuščati v pogovore s sovjetsko vlado glede zahtev angleške note; ona vztraja na tem, da sprejme Krasina nekoliko pozneje, da se bo mogel še prej dogovoriti s svojo vlado. S tem predlogom, ki ga je podal Mac Nell, je bila zadovoljna le delavska stranka.

* Krasin je izjavil, da ruska vlada noče preloma angl. - ruske trgovinske pogodbe, temveč želi sporna vprašanja razmotrivati na temelju vzajemnosti. Na konferenci med političnimi zastopniki Vel. Britanije in Rusije bi se mogla pojasniti vprašanja propagande. Terjave se morajo urediti miroljubno s podpisom pogodbe.

Celje.

c Lep vzgled katoliške samostanosti in »mučeništva« je imelo v sredo prilliko videti celjsko občinstvo ob prihodu jutranjega Savinjskega vlaka. Dva orožnika sta pripeljala 6 vklejenih možakarjev, da jih državni varnostni organi sprejmejo v »službo«. Eden od teh šestih je g. Berdnik iz Pake. To nesrečo ima, da je predsednik paškega »Orla«. Ti ptički so se nekoč preveč nalezli solza vinske trte in so pogledali svojemu sotrpinu »pri kozarcih« v možgane, če jih ima v redu. Najbržje so se čutili kot vzorni predstavitelji paškega katoličanstva za to poklicane. Takile kmetiški fantje so res pravi reveži. V letih nerodnih pridejo v zvito nastavljene mreže klerikalizma, potem pa mislijo, da smejo delati vse, ker jim bo itak pri spovedi odpuščeno. Niti sram jih ni, ko jih žandarji gonijo vklejene po ulicah. Pa čemu? Saj vedo, da glavni krivec ravnokar bere sveto mašo zanje in da so storili dobro delo, ker so zmanjšali število nasprotnikov katoliške cerkve! Časi so pač moderni!

Ljubljana.

I V soboto, dne 19. tm. bo v dramskem gledališču delavska predstava »Ugrabljen Sabink« po znižanih cenah. Vstopnice bodo na razpolago pri dnevni blagajni v opernem gledališču in pol ure pred predstavo v dramskem gledališču.

I Za člane »Svobode« se odprli v Ljubljani stenografski tečaj. Poučeval bo s. Skobl. Da se pa omogoči tudi zunanjim članom naučiti se stenografije, bo isti sodrug uvedel pismeno poučevanje. Prijave za oba tečaja sprejema centralno tajništvo »Svobode« v Ljubljani, Židovska ul. 1.

Iz strok. gibanja.

Stavka pekovskih pomočnikov v Mariboru. Prav lahko je odgovoriti na vprašanje, čemu pek. pomočniki v Mariboru stavkajo. Pekovski mojstri v Mariboru so na videz organizirani, v resnici se pa ravšajo med seboj, kjer se le morejo. Pohlepnost mojstrov igra najvažnejšo vlogo. Vsak hoče biti bogatejši in konkurenčno zmožnejši, radi tega se nikoli ne morejo sporazumeti. Tisti, ki so požrešnejši, se upirajo, oni pa, ki lojalno priznavajo, da delavske zahteve niso pretirane in da zaslužijo po vsej pravici zahtevane mezde, pa kratkoma dovoljujejo priboljšek, 9 mojstrov je ustreglo pomočnikom, 4 pa ne, ali z drugimi besedami: večina priznava, da ni na zgubi, če plača svoje pomočnike pošteno. Če je večina priznala resnico, zakaj pa ne prizna tega tudi manjšina? Saj ima iste stroške kakor oni, ki so povišek priznali! Največje lopovstvo uganjajo pa oni mojstri, ki sploh nimajo pomočnikov, so pa člani pekovske zadrage v Mariboru in hočejo imeti večino zase, da pomočnikom plač ni treba zvišati. Taki intriganti igrajo sedaj prvo vlogo, ker se upirajo podpisati kolektivno pogodbo. Tudi načelnik zadrage nima pomočnikov, a zavzema odklonilno stališče. V mariborski pekovski zadrugi smrdi prav tako kakor v celjski in ljubljanski. Stavka je samo delna, in sicer pri tistih, ki niso sprejeli zahtev.

Solidarnost pomočnikov pa drži, kar posnemamo iz tega, da oni del, ki dela in sprejema že zahtevani 25 % povišek, ves svoj zaslužek prepušča stavkujočim v podporo. To mojstre seveda jezi, a dosegli s svojimi trdimi glavami ne bodo ničesar. Stavkokazov do danes ni, kljub temu, da so jih poskušali dobiti od vseh strani. Stavka še 37 pomočnikov, 39 jih pa dela. Takoj ob izbruhu stavke so si mojstri, ki nočejo priznati upravičenih poviškov, skušali pomagati na skrajno predrzen način, kar bomo javnosti še pojasnili. H koncu izražamo pekovski pomočniki svoje zaničevanje »Slovenskemu Narodu«, ki je v serviral svojim bralcem o naši stavki podlo in gnusno laž.

Dopisi.

»Jutrovci« se zanimajo za bolniške blagajne. Neverjetno smešna osebnost si je predrznila napisati v »Jutru« članek, v katerem napada na znani način obrekovalcev nastavljenice po bolniških blagajnah. Čudno je, da se gospodje Žerjavci sedaj znašajo nad delom svojega očaka. Sedaj so krivi socialisti, da je polno novih moči stalno nameščenih tam, kjer je bila prej le ena sama ali pa pomožne moči proti zmerni (to se pravi lepše »nezasluženi«) nagradi. Gospode demokrate bode v oči to, da so se socialisti zanimali za tiste ljudi, ki ne zaslužijo pasjega življenja. »Herrenmenschen«, tile demokrati, ki bi za skorjo kruha, podarjeno revežu, jokali dni in noči krokodilove solze. Pravijo, da so dobili poročilo iz Krškega, da sede v tamošnji bolniški blagajni sedaj tri uradniške moči, dočim je zmogel prej en sam človek isto delo. Gospodje so prešli dogodke pri tistem uradu očitno s konjskimi naočniki. Neznano jim je, ali pa hočejo, da bi jim bilo neznano, kar je bolj verjetno, da so se v krško bolniško blagajno združile kar tri bolniške blagajne: brežiška, krška in novomeška. Pri uradu, kjer bi pravzaprav moralo delati šest dobrih izvedencev, so nastavljeni le trije, da nimajo niti časa za miren oddih po težavnem delu. Gospoda, ali se to pravi, da bolniške blagajne niso v redu? Nezmožnost aparata (če je ta vaš ožitek sploh na mestu) leži na vaših ramah, vi, ki boste kmalu začeli hoditi po isti poti »v nebo zavrtih oči in bogu vdanih src«, kakor vaši sedanjí trn-v-peti, klerikalci. Samo vaš bog ne bo vladal v nebesih, marveč kakor dosedaj, tako tudi nadalje še vedno v vaših trebih. Tako je, gospodje! Če vam pa to še ne zadostuje, pa stopite še na plan, se še kaj pomenimo!

— Vrednost denarja: 1 dolar 94—95'25 Din.; 1 lira 4'60 Din.; 1 češka krona 2'80—2'82 Din.; 100 nemških mark 20 par; 100 avstr. kron 14 par; v Cürihu stane 100 dinarjev 5'75 švic. frankov.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ).
Odgovorni urednik: Franjo Koren.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

Za birmance!

Za dečke: velika izbira raznih ševijotov za obleke po nizkih cenah.
Za deklice: batisti in etamini v najnovejših vzorcih, dalje nogavice, rokavice itd.

A. & E. Škaberne
Ljubljana, Mestni trg 10.

Dober in zanesljiv
akviziter

se takoj sprejme za slovensko ozemlje. Prijave na upravo »Napreja« pod »Akviziter«